ВСТУП.
ГЕНЕТИКА ПОВЕДІНКИ ЧИ ПСИХОГЕНЕТИКА

ПОНЯТТЯ ГЕНЕТИКИ ПОВЕДІНКИ

- Генетика поведінки (психогенетика) – це міждисциплінарна галузь знань що розташовується на перетині генетики та психології (точніше диференціальної психології). Термін «психогенетика» використовують у Германії на пострадянському просторі та у деяких інших країнах. У більшості закордонних джерел можна знайти термін – генетика поведінки (*behavioral genetics*). Вона досліджує співвідношення та взаємний вплив спадковості та оточуючого середовища у формуванні психічних характеристик людини, але, окрім цього, методи які використовуються у генетиці поведінки так само виявляють залежність між спадковістю та впливом середовища і на інші показники людини: фізичний розвиток, здатність до професійної діяльності, до спорту, схильність до захворювань тощо.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ

- Предметом дослідження генетики поведінки є співвідношення чинників середовища та спадкових детермінант в міжособистісній варіативності психофізіологічних та психологічних ознак.
- В наш час більшість досліджень спрямовані на визначення відносної ролі середовища та спадкових (генетичних) чинників у формуванні індивідуально-психологічних відмінностей, на вивчення можливих механізмів впливу на формування різнорівневих властивостей психіки.

ЗАВДАННЯ

- Виявлення ролі середовища та спадковості на формування психологічних відмінностей між людьми.
- Визначення умов оточення, які призводять до формування різних фенотипових проявів у одних й тих самих генотипах.
- Виявлення елементів, які вносять найбільший вклад в розвиток тієї чи іншої ознаки.

КОЛО ПИТАНЬ

- етіологія людської індивідуальності;
- чинники середовища та спадкові чинники психічних розладів та поведінки;
- вивчення впливу середовища на формування поведінки людини;
- закономірності онтогенезу, виявлення динаміки генотип-середовищних співвідношень;
- пошук конкретних генів і їх локалізація у хромосомах.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

- І етап з 1865 по 1900 рр можна позначити як початок становлення генетики поведінки або психогенетики. Її виникнення пов'язане з ім'ям англійського вченого Ф. Гальтона. У 1865 році була опублікована його стаття «Спадковий талант та характер» у якій була висунута теорія о спадковості таланту та можливості поліпшення людини шляхом отримання нащадків від талановитих людей. Ця стаття започаткувала серію праць з проблематики успадкування ознак людиною. Одночасно вона стала початком і іншої галузі науки – євгеніки (поліпшення якості популяції людини).

ФРЕНСІС ГАЛЬТОН

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

- 2 етап з 1900 до кінця 30-х років 20-го сторіччя. Він характеризується становленням генетики поведінки як самостійної наукової дисципліни. В цей час відбувається розробка методології та накопичення експериментальних даних.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

- На 3му етапі з 1940 по 1960-ті роки увага до генетики поведінки як до наукової дисципліни різко зменшилась. Це було пов’язано з Другою Світовою війною та розповсюдженням фашизму який широко використовував ідеї євгеніки (негативна євгеніка). Ближче до закінчення цього етапу різні вчені почали проводити психогенетичні дослідження інтелекту та різних психічних відхилень. Також вивчалась генетика поведінки тварин.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

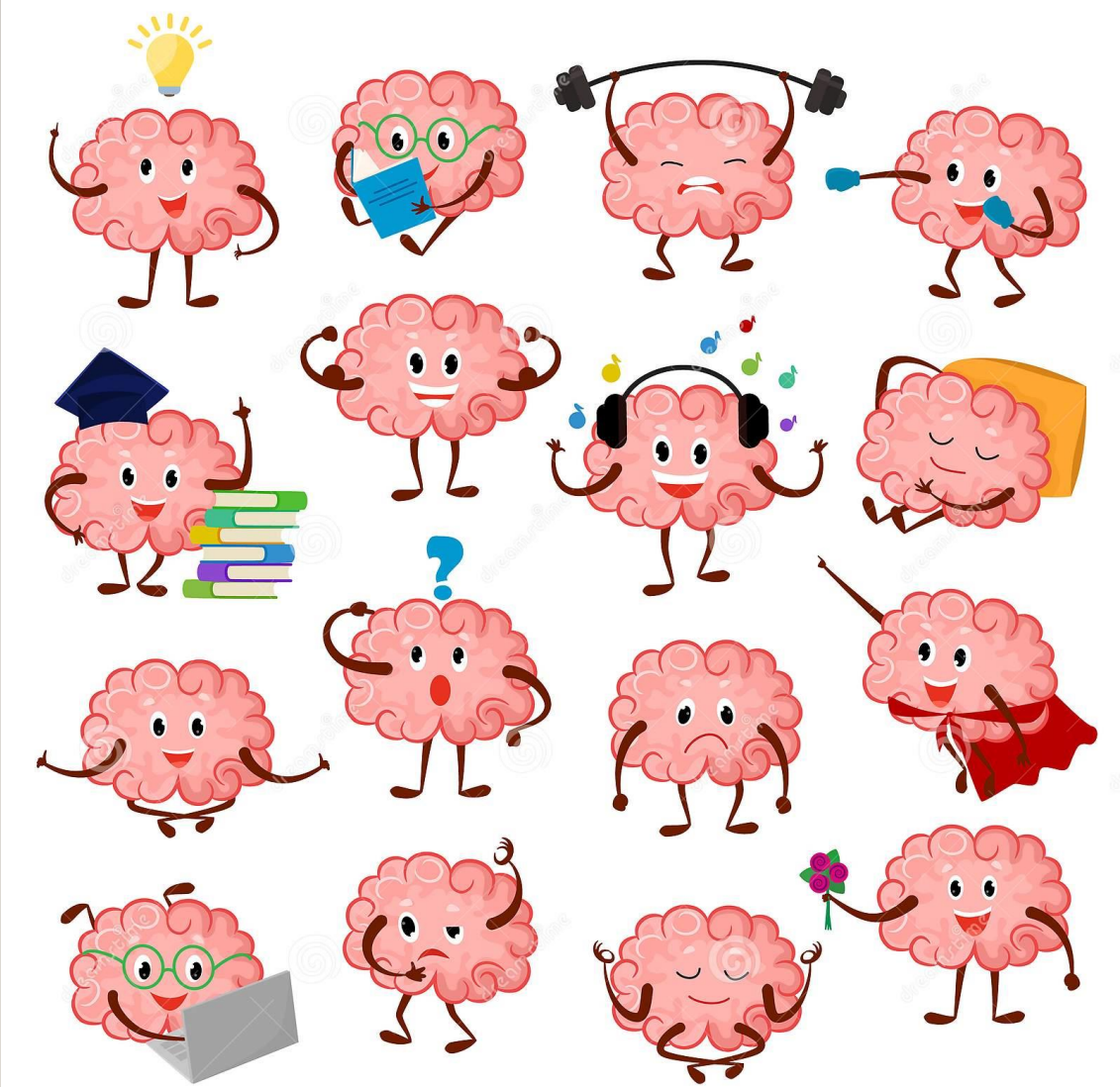
- 4-й етап тривав з 1960 по 1990-ті роки. У 1960 році була створена наукова спільнота «Асоціація генетики поведінки». Вони почали видавати журнал «Генетика поведінки» основна мета якого полягала в інформуванні великої кількості дослідників які вивчали питання спадкових механізмів передачі різних психологічних ознак. Цей етап можна вважати початком сучасного періоду розвитку генетики поведінки.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ

- 5-й етап який триває і досі ознаменувався працею над міжнародним проектом «Геном людини» однією з найважливіших задач якого була генетика поведінки. Зараз велика увага приділяється пошукам можливостей генетичного корегування відхилень та захворювань, в тому числі і психологічного спрямування.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!